

FILHARMONIA
SZCZECIN

Szanowni Państwo,

dobrym obyczajem przyjętym w salach koncertowych jest oklaskiwanie wykonawców wieloczęściowego utworu dopiero po jego zakończeniu. Krótkie przerwy między poszczególnymi częściami wypełnione są ciszą. Brawa między częściami, a jeszcze gorzej – w trakcie dłuższej pauzy mogą rozpraszać wykonawców oraz innych słuchaczy, a przez to zburzyć budowane przez muzykę napięcie i nastrój.

Piątek – 24 października 2025 roku – godz. 19.00

FilHERmonia 2025

Jak sen we śnie

Koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii
im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Meruert Karmenova skrzypce
Bar Avni dyrygent

W programie:

SERGIEJ PROKOFIEW
Sny na orkiestrę op. 6 [10']

ERNEST CHAUSSON
Poemat na skrzypce i orkiestrę op. 25 [16']

MAURICE RAVEL
Tzigane na skrzypce i orkiestrę [10']

/przerwa/

IGOR STRAWIŃSKI
Muzyka do baletu *Pietruszka* (1947) [40']
Obraz 1: Jarmark zapustny (Vivace – Allegro giusto)
Obraz 2: Pietruszka (Impetuoso)
Obraz 3: Maur (L'istesso tempo – Lento cantabile)
Obraz 4: Jarmark zapustny i śmierć Pietruszki
(Tempo giusto – Allegro moderato)

MERUERT KARMENOVA

Urodzona w Kazachstanie Meruert Karmenova rozpoczęła naukę gry na skrzypcach w wieku pięciu lat. W Moskwie kształciła się w renomowanej Szkole Muzycznej im. Jeleny, Jewgienii i Marii Gniesinyh, od 2012 roku kontynuowała edukację w Państwowym Konserwatorium im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie pod kierunkiem Tatiany Berkul.

Już w trakcie studiów odnosiła sukcesy na uznanych konkursach. Wśród jej najważniejszych osiągnięć należy wymienić m.in. II nagrodę w II Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Dawida Ojstracha w Moskwie (2007), I nagrodę w II Konkursie Skrzypcowym w Astanie (2008), I nagrodę w VI Konkursie im. Ludwiga van Beethovena w St. Pölten (2010), I nagrodę w XVII Międzynarodowym Konkursie Wykonawców Muzycznych w Togliatti (2012) oraz II nagrodę w V Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Dawida Ojstracha w Moskwie (2013).

W 2018 roku ukończyła moskiewskie Konserwatorium i została artystką-rezydentką prestiżowej Queen Elisabeth Music Chapel w Belgii, gdzie rozpoczęła współpracę z Augustinem Dumayem – wybitnym pedagogiem prowadzącym kursy mistrzowskie dla grona szczególnie utalentowanych młodych skrzypków. Wkrótce potem zdobyła I nagrodę i nagrodę specjalną w konkursie Riga Classic Strings Competition za interpretację utworu współczesnego kompozytora Aleksieja Shora. Triumfowała również w konkursie Vienna Classic Strings and Festival.

Rok 2022 przyniósł jej kolejny znaczący sukces – II nagrodę oraz nagrodę specjalną za wykonanie utworu Karola Szymanowskiego podczas XVI Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu. Po tym wydarzeniu wyruszyła w trasę koncertową, występując m.in. z Filharmonią Poznańską, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Orkiestrą Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu, Orkiestrą Kameralną Polskiego Radia „Amadeus” oraz orkiestrami w Rzeszowie, Opolu, Krakowie i Łodzi. W ubiegłym sezonie artystycznym koncertowała z orkiestrami i na festiwalach m.in. w Polsce, Niemczech, Belgii i Kazachstanie.

BAR AVNI

Można rzec, że jako laureatka I nagrody oraz wielu nagród specjalnych w prestiżowym konkursie La Maestra 2024 w Paryżu Bar Avni wręcz urzekła jury pod przewodnictwem Natalie Stutzmann. Dzięki temu sukcesowi przez dwa lata będzie kontynuować swą artystyczną drogę jako stypendystka renomowanej Akademii La Maestra, współpracując z Paris Mozart Orchestra. Jej klarowny, pełen elegancji styl dyrygowania oraz starannie dobrany repertuar zaowocowały już licznymi zaproszeniami czołowych orkiestr na świecie. W latach 2021–2024 pełniła funkcję głównej dyrygentki orkiestry Bayer-Philharmoniker, stając się pierwszą kobietą na tym stanowisku w ponad 120-letniej historii zespołu.

Bar Avni dyrygowała uznanymi zespołami: Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Filharmonią Izraelską, Izraelską Orkiestrą Kameralną i in. Jej wyjątkowe wyuczucie muzyczne i elastyczność repertuarowa dały asumpt do współpracy z wybitnymi mentorami – wspomnieć tu należy zwłaszcza Barbarę Hannigan: pod jej okiem Bar Avni zadebiutowała na początku tego roku z Funkhausorchester Köln oraz Gothenburg Symphony. Została nadto zaproszona do dyrygowania Orchestre National de Lille, Orchestre de Paris, Orchestre National de Bordeaux, WDR Sinfonieorchester Köln, Radio-Sinfonieorchester Stuttgart, Netherlands Radio Philharmonic Orchestra, Kammerorchester Basel, Gulbenkian Orchestra, Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino i in. Miała zaszczyt asystować takim mistrzom batuty, jak Klaus Mäkelä i Myung-Whun Chung, a Gustavo Dudamel zaprosił ją do współpracy z New York Philharmonic.

Bar Avni – perkusistka z wykształceniem klasycznym – rozpoczęła swą muzyczną drogę w czołowych izraelskich orkiestrach. Pasja do dyrygentury skłoniła ją do podjęcia studiów w Tel Awiwie u Yoava Talmiego. Została asystentką dyrygenta Izraelskiej Orkiestry Kameralnej, naukę kontynuowała u Martina Siegharta w Grazu i Ulricha Windfuhr w Hamburgu. Dynamiczny rozwój jej kariery nastąpił po sezonie 2017/2018, gdy zakończyła kadencję asystentki Petera Kuhna w Bergischer Symphoniker. W 2021 roku została uhonorowana prestiżowym stypendium Międzynarodowego Instytutu Kurta Masura.

FilHERmonia 2025

Jak sen we śnie

Poemat symfoniczny **Sny op. 6** (1910) jest najwcześniejszym zachowanym dziełem orkiestrowym **Sergieja Prokofiewa** (1891–1953), niezwykle hołdem złożonym Aleksandrowi Skriabinowi – odpowiedzią na jego „Rêverie” op. 24 (1898), czyli „sny na jawie”. Prokofiew opowiada zaś o snach nocnych. Jeden temat i kilka powiązanych motywów tworzą osobiście statyczne *tableau*. „Eteryjna myśl główna powraca wielokrotnie, za każdym razem nieznacznie tylko zmieniona, ale za to ze zwiększoną siłą – po coraz potężniejszych kulminacjach waltornie zdają się łagodzić napięcie i przynosić ukojenie, nim rozpocznie się kolejna faza narastania. W końcu muzyka osiąga punkt szczytowy: tu kulminacja obejmuje już pokaźną przestrzeń, po czym pełne ekstazy brzmienie orkiestry roztopia się w ciszy” – komentował Robert Cummings. (10')

Niewątpliwie **Poemat op. 25** na skrzypce i orkiestrę (1896) **Ernesta Chaussona** (1855–1899) ma dziś status przeboju muzyki klasycznej – a przecież jego droga do popularności nie była łatwa. Kompozytor napisał dzieło na prośbę wybitnego skrzypka, Eugène’a Ysaÿe’a, który zamówił u niego koncert skrzypcowy. „Nie wiem, od czego zacząć taki koncert, który jest ogromnym przedsięwzięciem, zadaniem godnym diabła” – stwierdził Chausson. „Ale zdołam napisać krótszy utwór: nadam mu formę bardzo swobodną, dołączę nawet kilka fragmentów, w których skrzypce grają solo”.

Utwór nie realizuje żadnego ustalonego modelu, ma rapsodyczną strukturę, wyznaczaną przez fluktuacje tempa i napięć emocjonalnych. Partia skrzypiec jest prawdziwie wirtuozowska – widać w niej rękę Ysaÿe’a. Melancholia i dążenie do introspekcji to z kolei drugi wymiar dzieła, istotny i bardzo osobisty, odzwierciedlający psychikę kompozytora.

Ostateczny tytuł – „Poemat”, nie zdradza konkretnej literackiej inspiracji utworu. Było nią opowiadanie Iwana Turgieniewa „Pieśń triumfującej miłości” (1881) – historia dwóch przyjaciół, malarza Fabiusza i muzyka Mucjusza, zakonchanych w tej samej kobiecie, Walerii. Dokonany przez jej matkę wybór padł na pierwszego z nich. Po pięciu latach muzyk powraca z długiej podróży po Dalekim Wschodzie... Zachęcam do lektury tego niezwykle opowiadania, jak również do obejrzenia noszącego ten sam tytuł filmu Andrzeja Żuławskiego z roku 1967, ze wspaniałą, pastiszową muzyką Andrzeja Korzyńskiego. Podzielię się tu jednym tylko cytatem, który świadczy o tym, jak bardzo ważna w tej historii jest muzyka:

„Gdy [Mucjusz] rozpoczął ostatnią pieśń, wówczas ten sam dźwięk nagle się wzmocnił, zadrgał dźwięcznie i silnie; spod szeroko prowadzonego smyczka wypłynęła namiętna melodia gnąc się wdzięcznie, niby ów wąż, którego skóra pokrywała pudło skrzypiec. I taki ogień, taka triumfalna radość płonęła w tej melodii, że i Fabiuszowi, i Walerii lęk ścisnął serca, a w oczach stanęły łzy... [...] »Tę melodię... tę pieśń usłyszałem pewnego razu na wyspie Cejlon. Uchodź tam, wśród prostego ludu, za pieśń szczęśliwej, odwzajemnionej miłości«. – »Zagraj ją raz jeszcze« – wyszeptał Fabiusz. – »Nie, tego nie wolno powtarzać« – odparł Mucjusz” (przeł. Paweł Hertz). (16’)

Rapsodia koncertowa **Tzigane** (1924) **Maurice’a Ravela** (1875–1937) dowodzi, że kompozytor doskonale potrafił odnaleźć się zarówno w trwającej wówczas jeszcze modzie na brzmienia „cygańskie” (choć nie ma tu ani jednej oryginalnej romskiej melodii), traktowanej jako synonim popularnej egzotyki, jak również w XIX-wiecznej tradycji wirtuozowskiej w duchu Sarasatego czy Paganiniego.

Napisany dla znakomitej węgierskiej skrzypaczki Jelly d’Aranyi utwór otwiera rozbudowane, uroczyste solo skrzypiec (*Lento, quasi cadenza*), w którego połowie słyszymy główny temat. Efektowne wejście harfy oraz skrzypcowe dwudźwięki, podwójne tremolo, figlarne tryle skrzypiec, wreszcie przetworzenia „cygańskiego” tematu prowadzą do nieco bombastycznego odcinka *Grandioso*. Po nim zdaje się rozbrzmiewać pastisz Paganiniego: motoryczny, szesnastkowy ruch skrzypiec, pizzicata, wreszcie trzy finałowe akordy (oznaczone jako *pizzicato*, nieraz grane jednak smyczkiem). Oto radosna podróż do Siedmiogrodu: jeśli zechcemy, odcujemy koloryt koczowniczego życia, nieuchwytną magię, „pogańską” radość życia, ekstatyczne zapomnienie...

Orkiestra nie jest tu większa niż u Haydna – dodano do niej harfę, czeleste i niewielką grupę perkusji. Użyta z niebywałą maestrią, buduje nastrój „wirtuozowskiego kawałka w stylu rapsodii węgierskiej”, jak określił kompozycję sam Ravel, zaprzyjaźniona zaś z nim Héléne Jourdan-Morhange nazwała utwór „istnym polem minowym dla skrzypków”.

Wspomnieć tu należy, że pierwotnie Ravel napisał ten utwór na skrzypce i instrument o nazwie *luthéal*, będący specjalnym typem fortepianu, którego mechanizm pozwalał dodatkowo imitować brzmienie klawesynu i cymbałów. Warto posłuchać tej wersji w dokonanych swego czasu nagraniach, np. Chantal Juillet i Pascala Rogé. (10’)

Pietruszka (1911) to drugie z napisanych dla Baletów Rosyjskich Siergieja Diagilewa dzieł **Igora Strawińskiego** (1882–1971), a zarazem chyba najpopularniejszy balet kompozytora (tym razem z choreografią Michaiła Fokina). Dziś słuchamy zrewidowanej wersji dzieła, pochodzącej z roku 1947.

Baśniowe libretto, podzielone na cztery obrazy, opowiada o przygodach nieśmiałej kukielki o imieniu Pietruszka (po polsku będzie to zapewne Piotruś). Oto pełny tekst libretta, zamieszczony w partyturze:

„W środku radosnego karnawału stary Szarlatan o orientalnym wyglądzie pokazuje zadziwionemu tłumowi trzy lalki: Pietruszkę, Balerinę i Maura. Ożywia je, a one wykonują dziki taniec. Magia Szarlatana obdarzyła je ludzkimi emocjami i namiętnościami. Wśród tych trzech postaci Pietruszka porusza najbardziej. Cierpi on bowiem mocniej niż pozostali – dotkliwie odczuwa okrucieństwo Szarlatana, swą niewolę, wykluczenie ze zwykłego życia, brzydotę rysów, śmieszny wygląd... Szuka pocieszenia w miłości Baleriny i przez chwilę wierzy, że udało mu się zdobyć jej serce. Lecz ta urocza istota ucieka przerażona jego dziwnym i rozpaczliwym zachowaniem...

Życie Maura wygląda zupełnie inaczej. Choć głupi jest i okrutny, jego męska powierzchowność pociąga Balerinę, która za wszelką cenę stara się go zdobyć – i w końcu dopina swego. Gdy rozpoczyna się scena miłosna, przybywa zazdrosny Pietruszka; Maur z impetem wyrzuca go za drzwi.

Tymczasem jarmarczne zamieszanie osiąga swój szczyt. Wśród rozśpiewanej cizby zjawia się kupiec-utracjusz, ciska w tłum garście banknotów. Służące podrywają z woźnicami, znikąd pojawia się treser niedźwiedzi ze swym zwierzęciem, a na koniec grupa przebierańców porywa wszystkich w szalony wir tańca.

Wtem z teatryku Szarlatana dobiegają przeraźliwe krzyki: rywalizacja między Maurem a Pietruszką przybrała tragiczny obrót. Kukielki szaleńczo zmykają ze sceny, a Maur morduje konkurenta jednym ciosem szabli. Nieszczęsny Pietruszka umiera ciśnięty w zaspę śniegu, pośród rozszalałego tłumu. Na miejscu zbrodni przybywa policjant, który chce przesłuchać Szarlatana. Ten uspokaja zebranych, unosząc martwą lalkę i pokazując, że jej głowa jest z drewna, ciało zaś wypchane trocinami. Tłum się rozchodzi, Szarlatan zostaje sam. Nagle spogląda w górę i ku swemu przerażeniu dostrzega na dachu teatru duża Pietruszki, który mu grozi, a następnie szyderczo spogląda na wszystkich, których Szarlatan oszukał”.

„Prosta, nieskomplikowana intryga, podana w formie burleski, rozgrywa się w realiach zapustnego jarmarku, którego rubaszną atmosferę podkreśla muzyka. Jest ona w najdrobniejszych szczegółach związana z akcją i dramatycz-

nymi przeżyciami bohatera, pełna prostoty, a nawet wyrafinowanej naiwności, oparta na prymitywnych tematach ulicznych piosenek czy katarynkowych melodyjek oraz na motywach rosyjskich tańców ludowych. Cechuje ją żywa rytmika o wciąż zmieniającym się metrum i zmiennych akcentach” – komentowała Irena Turska.

Podwójną naturę tytułowego bohatera symbolizuje tzw. akord Pietruszki – niepokojąco dysonansowe zestawienie trójdźwięków C-dur i Fis-dur. Dzieło Strawińskiego, utrzymane w tonie (pozornej) błazenady, jest w istocie pytaniem o to, jakie są granice ludzkiej wyobraźni. Co jest prawdą, a co jedynie ułudą? (40')

Piotr Urbański

Sehr geehrte Damen und Herren,

bei mehrteiligen Kompositionen ist es im Konzertsaal allgemein üblich, erst nach dem Verklingen des Gesamtwerkes zu applaudieren.

In den kurzen Pausen zwischen den einzelnen Sätzen herrscht Stille.

Applaus zwischen den Sätzen oder gar während einer längeren Pause im Stück kann Musiker und Zuhörer ablenken und so die durch die Musik geschaffene Spannung und Stimmung zunichtemachen.

Freitag – 24. Oktober 2025 – 19:00 Uhr

FilHERmonie 2025

Wie ein Traum im Traum

Sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester
der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie Szczecin

Meruert Karmenova Violine
Bar Avni Leitung

Programm:

SERGEI PROKOFJEW
Rêves für Orchester op. 6 [10']

ERNEST CHAUSSON
Poème für Violine und Orchester op. 25 [16']

MAURICE RAVEL
Tzigane für Violine und Orchester [10']

/Pause/

IGOR STRAWINSKY
Musik zum Ballett *Petruschka* (1947) [40']
Bild I: Jahrmarktstreiben (Vivace – Allegro giusto)
Bild II: Petruschka (Impetuoso)
Bild III: Der Mohr (L'istesso tempo – Lento cantabile)
Bild IV: Fastnacht (Tempo giusto – Allegro moderato)

MERUERT KARMENOVA

Meruert Karmenova, geboren in Kasachstan, begann im Alter von fünf Jahren mit dem Violinspiel. Ihre musikalische Ausbildung setzte sie an der renommierten Musikschule von Jelena und Jewgeni Gnessin in Moskau fort. Ab 2012 studierte sie am Staatlichen Tschaikowski-Konservatorium Moskau in der Klasse von Tatiana Berkul.

Bereits während ihres Studiums feierte sie Erfolge bei namhaften Wettbewerben. Zu ihren wichtigsten Auszeichnungen zählen u.a. der 2. Preis beim 2. Internationalen David-Oistrach-Wettbewerb in Moskau (2007), der 1. Preis beim 2. Violinwettbewerb in Astana (2008), der 1. Preis beim 6. Beethoven-Wettbewerb in St. Pölten (2010), der 1. Preis beim 17. Internationalen Musikwettbewerb in Togliatti (2012) sowie der 2. Preis beim 5. Internationalen David-Oistrach-Wettbewerb in Moskau (2013).

Im Jahr 2018 schloss sie ihr Studium am Moskauer Konservatorium ab und wurde als artist in residence an der angesehenen Queen Elisabeth Music Chapel in Belgien aufgenommen, wo sie die künstlerische Zusammenarbeit mit dem herausragenden Pädagogen Augustin Dumay begann, der dort Meisterkurse für hochbegabte junge Geigerinnen und Geiger leitet. Kurz darauf erhielt sie den 1. Preis sowie einen Sonderpreis bei der Riga Classic Strings Competition für ihre Interpretation eines Werkes des zeitgenössischen Komponisten Alexey Shor. Auch beim Vienna Classic Strings and Festival errang sie den Grand Prix.

Im Jahr 2022 gewann sie den 2. Preis sowie einen Sonderpreis für die Interpretation eines Werkes von Karol Szymanowski beim 16. Internationalen Henryk-Wieniawski-Violinwettbewerb in Posen. Im Anschluss ging sie auf Konzerttournee mit Auftritten u.a. mit dem Philharmonischen Orchester Posen, dem Nationalen Sinfonieorchester des Polnischen Rundfunks, dem Orchester des Nationalen Musikforums in Breslau, dem Kammerorchester des Polnischen Rundfunks „Amadeus“ sowie Orchestern in Rzeszów, Oppeln, Krakau und Łódź. In der vergangenen Saison konzertierte sie mit verschiedenen Orchestern und bei Festivals u.a. in Polen, Deutschland, Belgien und Kasachstan.

BAR AVNI

Man kann mit Fug und Recht sagen, dass Bar Avni als Gewinnerin des 1. Preises sowie mehrerer Sonderpreise beim renommierten Wettbewerb La Maestra 2024 in Paris die Jury unter dem Vorsitz von Nathalie Stutzmann geradezu bezaubert hat. Als Preisträgerin wird sie ihre künstlerische Laufbahn zwei Jahre lang als Stipendiatin der angesehenen La Maestra Academy fortsetzen und dabei mit dem Paris Mozart Orchestra zusammenarbeiten. Ihr klarer, eleganter Dirigierstil sowie ihre sorgfältige Repertoireauswahl haben ihr bereits zahlreiche Einladungen führender Orchester weltweit eingebracht.

Von 2021 bis 2024 war sie Chefdirigentin des Bayer-Philharmoniker – als erste Frau in der über 120-jährigen Geschichte des Orchesters. Sie dirigierte renommierte Ensembles wie die Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, das Israel Philharmonic Orchestra, das Israel Chamber Orchestra u.a. Ihr außergewöhnliches musikalisches Gespür und ihre stilistische Vielseitigkeit führten zur Zusammenarbeit mit bedeutenden Mentorinnen und Mentoren – allen voran Barbara Hannigan, unter deren Anleitung sie Anfang dieses Jahres mit dem Funkhausorchester Köln sowie dem Göteborger Sinfonieorchester debütierte. Weitere Einladungen führten sie zum Orchestre National de Lille, dem Orchestre de Paris, dem Orchestre National de Bordeaux, dem WDR-Sinfonieorchester Köln, dem Radio-Sinfonieorchester Stuttgart, dem Netherlands Radio Philharmonic Orchestra, dem Kammerorchester Basel, dem Gulbenkian Orchestra, dem Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino u.a. Sie assistierte so bedeutenden Maestri wie Klaus Mäkelä und Myung-Whun Chung, Gustavo Dudamel lud sie zur Zusammenarbeit mit der New York Philharmonic ein. Bar Avni, ausgebildete klassische Schlagzeugin, begann ihren musikalischen Weg in führenden israelischen Ensembles. Ihre Leidenschaft für das Dirigieren führte sie zum Studium bei Yoav Talmi in Tel Aviv. Sie wurde Assistentin beim Israel Chamber Orchestra, ihre Ausbildung setzte sie bei Martin Sieghart in Graz und Ulrich Windfuhr in Hamburg fort. Den entscheidenden Karriereschub erlebte sie nach der Spielzeit 2017/2018, als sie ihre Assistenzzeit bei Peter Kuhn und den Bergischen Symphonikern beendete. 2021 wurde sie mit dem renommierten Stipendium des Internationalen Kurt-Masur-Instituts geehrt.

FilHERmonie 2025

Wie ein Traum im Traum

Die Tondichtung **Rêves op. 6** („Träume“, 1910) ist das früheste erhaltene Orchesterwerk von **Sergej Prokofjew** (1891–1953) – eine außergewöhnliche Hommage an Alexander Skrjabin und zugleich eine Antwort auf dessen „*Rêverie*“ op. 24 (1898), ein musikalisches Tagtraumbild; Prokofjew jedoch schildert Nachträume. Ein einziges Thema und mehrere verwandte Motive formen ein eigentümlich statisches Klangtableau. „Der ätherische Hauptgedanke kehrt immer wieder – nur leicht variiert, doch jedes Mal mit wachsender Intensität. Nach immer mächtigeren Höhepunkten scheinen die Hörner die Spannung zu mildern und Trost zu spenden, bevor die nächste Steigerung einsetzt. Schließlich erreicht die Musik ihren Höhepunkt: Diese letzte Kulmination erstreckt sich über eine größere Fläche, ehe der ekstatische Orchesterklang langsam in die Stille zerfließt“ – kommentierte Robert Cummings. (10)

Zweifellos besitzt das **Poème op. 25** für Violine und Orchester (1896) von **Ernest Chausson** (1855–1899) heute den Status eines Klassik-Hits – doch sein Weg zur Popularität war alles andere als einfach. Der Komponist schrieb das Werk auf Bitten des herausragenden Virtuosen Eugène Ysaÿe, der ihn ursprünglich um ein Violinkonzert gebeten hatte. „Ich weiß nicht, wie man ein solches Konzert anfängt – es ist ein riesiges Unterfangen, eine teuflische Aufgabe“, gestand Chausson. „Aber ich werde ein kürzeres Stück schreiben: in sehr freier Form, mit einigen Abschnitten, in denen die Violine ganz allein spielt“.

Das Werk folgt keinem festen Modell, sondern entfaltet sich in rhapsodischer Struktur, geprägt von wechselnden Tempi und emotionalen Spannungsbögen. Der Solopart ist ausgesprochen virtuos – unverkennbar beeinflusst von Ysaÿes Spielweise. Doch zugleich eröffnet sich ein zweiter, sehr persönlicher Ausdrucksraum: Melancholie und der Drang zur Innenschau spiegeln Chaussons psychische Verfasstheit wider.

Der endgültige Titel – „Poème“ – verweist nicht auf eine konkrete literarische Vorlage. Tatsächlich inspirierte Chausson die Erzählung „Das Lied der triumphierenden Liebe“ (1881) von Iwan Turgenjew: die Geschichte zweier Freunde – des Malers Fabius und des Musikers Mucius – die in dieselbe Frau, Valeria, verliebt sind. Die Mutter wählt den Ersteren für ihre Tochter. Nach fünf Jahren kehrt Mucius von einer langen Reise in den Fernen Osten zurück... Die Lektüre dieser außergewöhnlichen Erzählung sei wärmstens empfohlen – ebenso wie die Sichtung des gleichnamigen Films von Andrzej Żuławski (1967) mit der

großartigen Musik von Andrzej Korzyński. Abschließend sei nur ein Zitat geteilt, das verdeutlicht, wie zentral die Musik in dieser Geschichte ist:

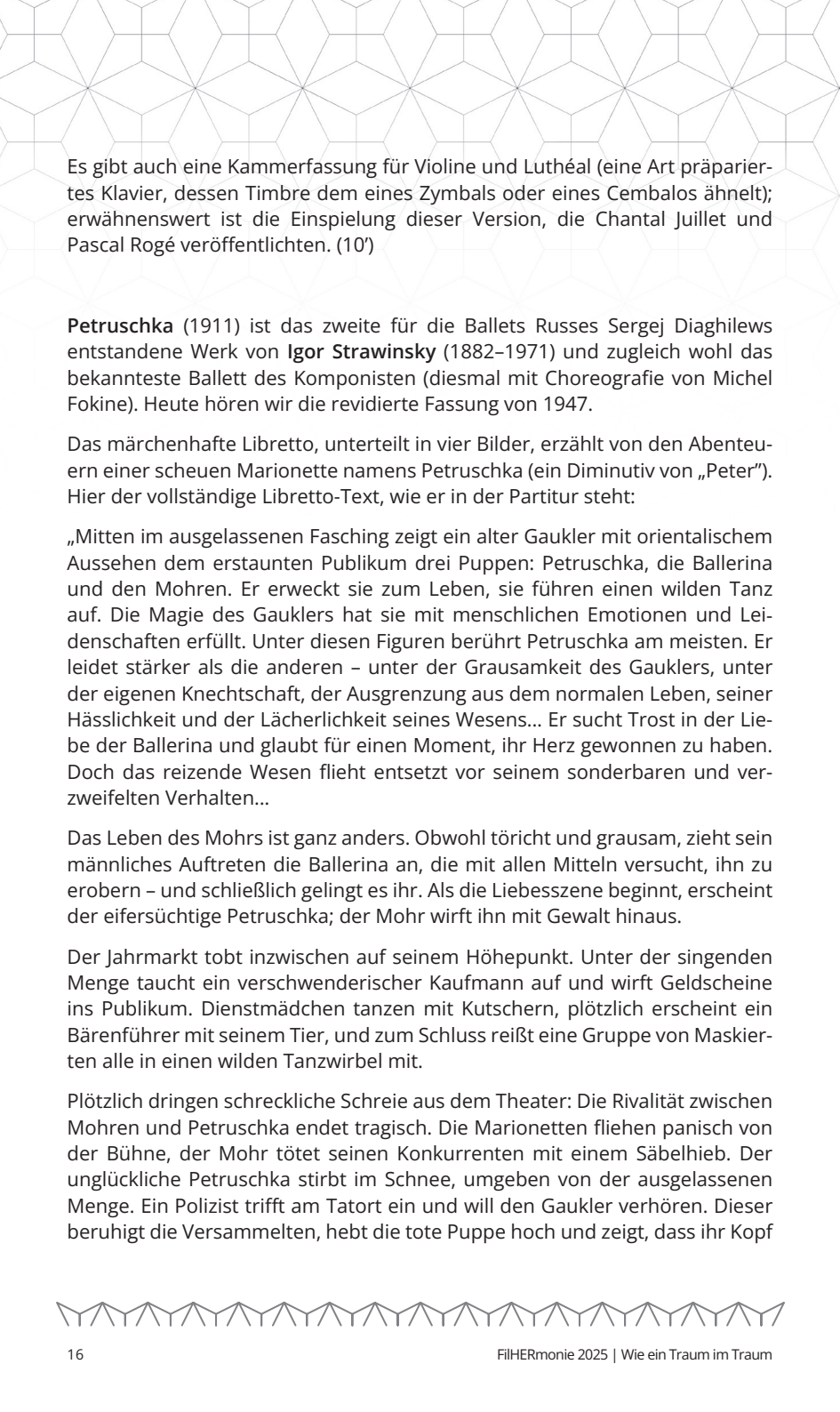
„Als aber Mutius ein neues Lied anstimmte, wurde der Ton plötzlich stark und klangvoll; der Bogen, den er sehr breit führte, zauberte eine leidenschaftliche Melodie hervor, sie glitt anmutig dahin, wie jene Schlange, deren Haut die Geige bedeckte; und die Melodie leuchtete und glühte in solchem Feuer, in solchem triumphierenden Jubel, daß es Fabius und Valeria ganz unheimlich zumute wurde, und ihnen Tränen in die Augen traten. [...] »Was ist das? Was hast du uns gespielt?« rief Fabius. Valeria sprach kein Wort, schien aber mit ihrem ganzen Wesen die Frage ihres Mannes zu wiederholen. Mutius legte die Geige auf den Tisch, schüttelte leicht das Haar und sagte höflich lächelnd: »Das? Diese Weise... dieses Lied hörte ich einmal auf der Insel Ceylon. Es heißt dort im Volke das Lied der glücklichen, befriedigten Liebe«. – »Spiele es noch einmal«, flüsterte Fabius. – »Nein. Man darf es nicht wiederholen«, entgegnete Mutius“ (übers. von Alexander Eliasberg). (16’)

Maurice Ravels (1875–1937) konzertante Rhapsodie **Tzigane** (1924) beweist eindrucksvoll, dass sich der Komponist sowohl in der damals noch anhaltenden Mode für „zigeunerhafte“ Klänge – auch wenn keine einzige authentische Melodie aus der Romatradition darin enthalten ist – als auch in der romantischen Virtuositentradition des 19. Jahrhunderts, ganz im Geiste Sarasates oder Paganinis, mit meisterlicher Sicherheit bewegte.

Das Werk, geschrieben für die herausragende ungarische Geigerin Jelly d’Áranyi, beginnt mit einem ausgedehnten, feierlichen Violinsolo (*Lento, quasi cadenza*), in dessen Mitte erstmals das Hauptthema erklingt. Effektivvoller Harfeneinsatz, Doppelgriffe, tremolierende Doppelklänge, verspielte Triller und schließlich kunstvolle Variationen des Themas *alla zingarese* führen in ein beinahe überbordend gestaltetes *Grandioso*. Danach lässt sich ein augenzwinkernder Paganini-Pastich heraushören: motorisch bewegte Sechzehntel, virtuose Pizzicati und schließlich drei Schlussakkorde (als *pizzicato* bezeichnet, oft aber mit dem Bogen gespielt). So führt uns das Werk auf eine freudige Reise nach Siebenbürgen – mit einem Hauch von Nomadenleben, schwer zu fassender Magie, heidnischer Lebenslust und ekstatischer Entrückung...

Das nicht allzu große Orchester – wenn man von Celesta, Harfe und einige Schlagzeuginstrumente absähe, käme die ravelische Besetzung der haydnischen gleich – schafft einen ungeheuer bunten Klangteppich, der an die etwas exotischen Klänge des Zymbals erinnert. Das Ganze ist (in den Worten der mit Ravel befreundeten Hélène Jourdan-Morhange) evident „ein Minenfeld für Geiger“.

Es gibt auch eine Kammerfassung für Violine und Luthéal (eine Art präpariertes Klavier, dessen Timbre dem eines Zymbals oder eines Cembalos ähnelt); erwähnenswert ist die Einspielung dieser Version, die Chantal Juillet und Pascal Rogé veröffentlichten. (10)

Petruschka (1911) ist das zweite für die Ballets Russes Sergej Diaghilews entstandene Werk von **Igor Strawinsky** (1882–1971) und zugleich wohl das bekannteste Ballett des Komponisten (diesmal mit Choreografie von Michel Fokine). Heute hören wir die revidierte Fassung von 1947.

Das märchenhafte Libretto, unterteilt in vier Bilder, erzählt von den Abenteuern einer scheuen Marionette namens Petruschka (ein Diminutiv von „Peter“). Hier der vollständige Libretto-Text, wie er in der Partitur steht:

„Mitten im ausgelassenen Fasching zeigt ein alter Gaukler mit orientalischem Aussehen dem erstaunten Publikum drei Puppen: Petruschka, die Ballerina und den Mohren. Er erweckt sie zum Leben, sie führen einen wilden Tanz auf. Die Magie des Gauklers hat sie mit menschlichen Emotionen und Leidenschaften erfüllt. Unter diesen Figuren berührt Petruschka am meisten. Er leidet stärker als die anderen – unter der Grausamkeit des Gauklers, unter der eigenen Knechtschaft, der Ausgrenzung aus dem normalen Leben, seiner Hässlichkeit und der Lächerlichkeit seines Wesens... Er sucht Trost in der Liebe der Ballerina und glaubt für einen Moment, ihr Herz gewonnen zu haben. Doch das reizende Wesen flieht entsetzt vor seinem sonderbaren und ver zweifelten Verhalten...

Das Leben des Mohrs ist ganz anders. Obwohl töricht und grausam, zieht sein männliches Auftreten die Ballerina an, die mit allen Mitteln versucht, ihn zu erobern – und schließlich gelingt es ihr. Als die Liebesszene beginnt, erscheint der eifersüchtige Petruschka; der Mohr wirft ihn mit Gewalt hinaus.

Der Jahrmarkt tobt inzwischen auf seinem Höhepunkt. Unter der singenden Menge taucht ein verschwenderischer Kaufmann auf und wirft Geldscheine ins Publikum. Dienstmädchen tanzen mit Kutschern, plötzlich erscheint ein Bärenführer mit seinem Tier, und zum Schluss reißt eine Gruppe von Maskierten alle in einen wilden Tanzwirbel mit.

Plötzlich dringen schreckliche Schreie aus dem Theater: Die Rivalität zwischen Mohren und Petruschka endet tragisch. Die Marionetten fliehen panisch von der Bühne, der Mohr tötet seinen Konkurrenten mit einem Säbelhieb. Der unglückliche Petruschka stirbt im Schnee, umgeben von der ausgelassenen Menge. Ein Polizist trifft am Tatort ein und will den Gaukler verhören. Dieser beruhigt die Versammelten, hebt die tote Puppe hoch und zeigt, dass ihr Kopf

aus Holz, der Körper mit Sägespänen gefüllt ist. Die Menge zerstreut sich, der Gaukler bleibt allein zurück. Plötzlich blickt er nach oben und sieht zu seinem Entsetzen den Geist Petruschkas auf dem Dach des Marionettentheaters, der ihn bedroht und dann spöttisch auf alle blickt, die der Gaukler betrogen hat“.

„Die einfache, unkomplizierte Handlung, in Form einer Burleske erzählt, spielt im Ambiente eines Faschingsmarktes, dessen derbe Atmosphäre die Musik eindrucksvoll unterstreicht. Sie ist bis ins kleinste Detail mit der Handlung und den dramatischen Erlebnissen der Hauptfigur verknüpft, von schlichter, ja sogar raffinierter Naivität, basiert auf primitiven Themen von Straßenliedern oder Drehorgelmelodien sowie Motiven russischer Volkstänze. Charakteristisch ist der lebhafte Rhythmus mit ständig wechselndem Taktmaß und variierenden Akzenten“, kommentierte Irena Turska.

Die doppelte Natur der Titelfigur symbolisiert der sogenannte Petruschka-Akkord – eine beunruhigend dissonante Kombination aus den Dreiklängen C-Dur und Fis-Dur. Strawinskys Werk, gehalten im Ton einer (scheinbaren) Possenhaftigkeit, stellt im Kern die Frage nach den Grenzen der menschlichen Vorstellungskraft. Was ist Wahrheit, was nur Täuschung? (40)

Piotr Urbański

(Deutsche Fassung von Tomasz Kowalewski)

ZAPRASZAMY NA KOLEJNE KONCERTY

31.10

pt, 19:00

Dźwięk smutku, muzyka nadziei

koncert kameralny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Małgorzata Walewska mezzosopran

Przemysław Neumann dyrygent

S. BARBER – Adagio na smyczki op. 11a

G. MAHLER – *Kindertotenlieder* (1904) na głos i orkiestrę

G. FITELBERG – Poemat symfoniczny *Pieśń o Sokole* op. 18

R. STRAUSS – Poemat symfoniczny *Śmierć i wyzwolenie* op. 24

05.11

śr, 19:00

Anatomia tęsknoty

Kammerkonzert

Paweł Maślanka skrzypce

Anna Paras fortepian

gościnnie:

Yesong Lee wiolonczela

w programie utwory kameralne Sergieja Rachmaninowa

07.11

pt, 19:00

Pomniki symfoniki – Strauss

koncert symfoniczny

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie

Przemysław Neumann dyrygent

R. STRAUSS – *Śmierć i wyzwolenie* op. 24

UNSERE KONZERTEMPFEHLUNGEN

31.10

Fr, 19:00

Klang der Trauer, Musik der Hoffnung

sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Stettin

Małgorzata Walewska Mezzosopran

Przemysław Neumann Leitung

S. BARBER – Adagio für Streicher op. 11a

G. MAHLER – *Kindertotenlieder* (1904) für Stimme und Orchester

G. FITELBERG – Tondichtung *Das Lied vom Falken* op. 18

R. STRAUSS – Tondichtung *Tod und Verklärung* op. 24

05.11

Mi, 19:00

Die Anatomie der Sehnsucht

konzert kameralny

Paweł Maślanka Violine

Anna Paras Klavier

zu Gast:

Yesong Lee Cello

im Programm: Kammermusik von Sergei Rachmaninow

07.11

Fr, 19:00

Sinfonische Monumente – Strauss

sinfonisches Konzert

Sinfonieorchester der Philharmonie Stettin

Przemysław Neumann Leitung

R. STRAUSS – Tondichtung *Tod und Verklärung* op. 24

ORKIESTRA W DZISIEJSZYM KONCERCIE

KONCERTMISTRZ / KONZERTMEISTER

Paweł Maślanka

I SKRZYPCE / 1.VIOLINEN

Maria Sakowska

Joanna Goch

Edyta Wolańska

Anna Majewska

Alina Krzyżewska

Elżbieta Fabiszak-Dąbrowska

Olga Rozmus

Maciej Musiał

Wioletta Borkowska

Joanna Hajkiewicz

Izabela Wojciechowska

Andrii Kreshchenskyi

Maria Nowak

II SKRZYPCE / 2.VIOLINEN

Robert Smoliński

Diana Miszkiel-Gugała

Alicja Poręba

Miłosz Kosmał

Joanna Ostaszewska

Robert Cybulski

Małgorzata Borowiecka

Alicja Ptasiński

Patrycja Kozak

Aleksandra Górską

Magdalena Pajestka

Zuzanna Ciołek

ALTÓWKI / BRATSCHEN

Grzegorz Sadowski

Wojciech Mazur

Galina Smolińska

Zuzanna Walenciak

Luca Persico

Igor Rudnicki

Dominika Kotlicka

Aleksandra Majewska

Ludmiła Rusin

Izabela Joniec

WIOLONCELE / CELLI

Tomasz Szczęśny

Klara Świdrów

Jacek Tomczak

Natalia Wesołowska

Ihor Chilipik

Katarzyna Meisinger

Jakub Wyciślik

Beata Sawrymowicz

KONTRABASY / KONTRABÄSSE

Karol Nasiłowski

Paweł Jędrzejewski

Wojciech Gunia

Robert Możejewski

Jan Gottschling

Tomasz Bock*

ORCHESTER IM HEUTIGEN KONZERT

FLETY / FLÖTEN

Joanna Kowalczyk
Filippo del Noce
Anna Wojnowicz-Dręzek

OBOJE / OBOEN

Katarzyna Sobeńko*
Izabela Kokosińska
Piotr Kokosiński

KLARNETY / KLARINETTEN

Piotr Wybraniec
Bogusław Jakubowski
Krzysztof Baturó

FAGOTY / FAGOTTE

Anna Bownik
Zbigniew Kania
Edyta Moroz

WALTORNIE / HÖRNER

Bartosz Wawruch
Dawid Kostrzewa
Katarzyna Sułkowska-Gdula
Dmitrij Wdowichenko
Oleksandr Melnychenko
Łukasz Reginia*

TRĄBKI / TROMPETEN

Dawid Głogowski
Sławomir Kuszvara
Bogdan Rymaszewski
Marcin Olkowski

PUZONY / POSAUNEN

Mateusz Kupski
Wojciech Bublej
Igor Puszkár

TUBA

Tomasz Zienkiewicz

KOTŁY / PAUKEN

Jorge Luis Valcarcel Gregorio

PERKUSJA / SCHLAGZEUG

Jacek Wierchowski
Antonina Kadur*
Krzysztof Kołłątaj*

HARFA

Juliusz Wesołowski
Anna Blum*

FORTEPIAN / KLAVIER

Rafał Kowalczyk*

CELESTA

Milena Palkaj*

*gościnnie / als Gast

FILHERMONIA

Święto kobiecości, to aktywna platforma do rozmów o miejscu kobiet w kulturze i społeczeństwie.

25.10 | 12:30

Finał Marszu Różowej Wstążki

Hol

Na uczestników będą czekać stoiska edukacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej i świadomości na temat raka piersi.

25.10 | 15:00

Głos Ciała. Jak usłyszeć swój wewnętrzny rytm i odpocząć naprawdę

Wykład | Sala kameralna

dr Sylwia Olszewska – prowadzenie

Na wykładzie nauczysz się rozpoznawać oznaki zmęczenia i odkryjesz, że odpoczynek to nie luksus, lecz konieczność.

25.10 | 16:00

Usłysz Siebie

Debata | Sala kameralna

Spotkanie z udziałem prelegentek będzie inspiracją do dialogu, refleksji i budowania wzajemnych relacji.

25.10 | 16:00

Strefa relaksu | Joga dla pań

Galeria Poziom 4

Po wykładzie i dyskusji zapraszamy na chwilę wyciszenia i świadomego ruchu z elementami profilaktyki zdrowotnej.

28.10 | 18:00

Uwolnij swój głos

Warsztaty | Sala kameralna

Sandra Jakubowiak – prowadzenie

Zapraszamy do przestrzeni, w której możliwe jest zatrzymanie się i uważne wsłuchanie w różnorodne możliwości własnego głosu.

FILHERMONIE

Ein Fest der Weiblichkeit. FilHERmonie ist eine lebendige Plattform für den Dialog über die Rolle der Frau in Kultur und Gesellschaft.

25.10 | 12:30

Finale des „Rosa-Schleife“-Marsches

Hauptfoyer

Informationsstände laden dazu ein, mehr über Frauengesundheit und Brustkrebs-Vorsorge zu erfahren.

25.10 | 15:00

Die Stimme des Körpers. Wie wir unseren inneren Rhythmus hören und wirklich zur Ruhe kommen

Vortrag | Kammersaal

Dr. Sylwia Olszewska – Leitung

Im Vortrag wird vermittelt, wie man Anzeichen von Erschöpfung erkennen kann – und dass Erholung kein Luxus, sondern eine Notwendigkeit ist.

25.10 | 16:00

Hör in Dich hinein

Debatte | Kammermusiksaal

Ein Treffen mit Referentinnen, das Inspiration für Dialog, Reflexion und den Aufbau gegenseitiger Beziehungen bietet.

25.10 | 16:00

Entspannungszone | Yoga für Frauen

Galerie Poziom 4

Im Anschluss an Vortrag und Diskussion laden wir zu einem Moment der Entspannung und bewussten Bewegung ein – mit Elementen der Gesundheitsvorsorge.

28.10 | 18:00

Befreie deine Stimme

Workshop | Kammersaal

Sandra Jakubowiak – Leitung

Ein Raum zum Innehalten und achtsamen Entdecken der vielfältigen Möglichkeiten der eigenen Stimme.

GALERIA POZIOM 4

Dominika Głowala | Posag

Posag jest poetycką, a zarazem krytyczną refleksją nad dziedziczeniem – zarówno materialnym, jak i emocjonalnym. Centralnym motywem jest historia rodziny, której całe życie toczyło się wokół dwóch hektarów tytoniu – uprawy, która miała zapewnić byt i awans społeczny, ale stała się źródłem niewidzialnego jarzma. Instalacja w ramach projektu tworzy melancholijny obraz, w którym posag nie zawsze jest darem – bywa też ciężarem, który zatrzymuje w progu dorosłości. Zamienia przestrzeń w międzyświat utkany z pamięci, tytoniowego kurzu i całunów, z pamiętek, gdzie papierosowy dym unosi się nad całością jak duch, który przypomina o końcu. To sen o dobrobycie, który zaczyna się spełniać. To sięgnięcie po papierosa i odpalenie go od filtra. To założenie pięknej poliestrowej sukni, w której dobrze wygląda się tylko na zdjęciach. To rytuał przejścia, który właściwie nigdy się nie dokonał.

Posag – przekazywany w tej historii przez matkę dla córki. Jest jak niewidoczne jarzmo, chociaż matka troskliwie ukrywa go w zbieranych przedmiotach. Patrząc przez denko duralexowej szklanki, można obserwować przyszłość. Nie potrzeba fusów po kawie, widać ją w brązowych, szklano-anamorficznym wizjach wywrózonych nam przez szafy, w których matka zamyka kolejne artefakty.

Posag

2023–2025

fragment tekstu Piotra Michalskiego

*Projekt realizowany w ramach Stypendium
w dziedzinie kultury Marszałka Województwa
Zachodniopomorskiego.
Dofinansowanie*

Partner

[Art.Room]

Olga Iwanow | Artyści

W wystawie Artyści Olga Iwanow z niezwykłą wrażliwością i precyzją realizuje zbiorowy portret osób aktywnych w lokalnym środowisku artystycznym – zarówno uznanych twórców i twórczyń, jak i przedstawicieli młodszego pokolenia.

Seria jest projektem otwartym, realizowanym od 2022 roku. Portrety powstają w miejscach pracy artystów: pracowniach, warsztatach i studiach, dokumentując nie tylko sylwetki osób, ale także konteksty twórcze. To opowieść o kreatywności, determinacji i pięknie, które tworzą ludzie sztuki w Szczecinie.

Projekt jest realizowany przez Pracownie.Szczecin i Minifot w ramach cyklicznego wydarzenia Otwarte Pracownie.

Zdjęcia: Olga Iwanow, kierownictwo produkcji: Rafał Bajena

Galerie dostępne są dla odwiedzających w wybrane soboty i niedziele w godzinach 12.00–16.00 (ostatnie wejście o 15.30)

Bilety w cenie 20 PLN dostępne są w kasie, biletomacie i na stronie filharmonia.szczecin.pl.

Wstęp bezpłatny dla dzieci do lat 10 i osób z niepełnosprawnościami.

Goście koncertów mogą odwiedzić galerie bezpłatnie w trakcie przerw i pół godziny po zakończeniu koncertu.

GALERIA POZIOM 4

Dominika Głowala | Mitgift

Die Arbeit Mitgift ist eine poetische und zugleich kritische Auseinandersetzung mit dem Thema des Erbes – sowohl in materieller als auch in emotionaler Hinsicht. Im Zentrum steht die Geschichte einer Familie, deren gesamtes Leben sich um zwei Hektar Tabak drehte – eine Pflanze, die Sicherheit und sozialen Aufstieg bringen sollte, sich jedoch als unsichtbare Last entpuppte. Das Projekt zeichnet ein melancholisches Bild, in dem die Mitgift nicht immer ein Geschenk ist – sie kann auch eine Bürde sein, die am Übergang ins Erwachsenenleben festhält. Der Raum verwandelt sich in eine Zwischenwelt, gewoben aus Erinnerungen, Tabakstaub und Grabtüchern – eine Sammlung von Reliquien, über der sich Zigarettenrauch wie ein Geist erhebt, der an das Ende erinnert. Es ist ein Traum vom Wohlstand, der beginnt, sich zu erfüllen. Es ist das Greifen nach einer Zigarette – und das Anzünden am Filter. Es ist das Anziehen eines schönen Polyesterkleides, das nur auf Fotos gut aussieht. Ein Übergangsritus, der sich letztlich nie vollzogen hat.

Die Mitgift – in dieser Geschichte von der Mutter an die Tochter weitergegeben. Sie ist wie ein unsichtbares Joch, auch wenn die Mutter es fürsorglich in angesammelten Gegenständen verbirgt. Wer durch den Boden eines Duralex-Glases blickt, kann die Zukunft erkennen – man braucht keinen Kaffeesatz. Die braun getönten, glasartig-anamorphischen Visionen entsteigen den Schränken, in denen die Mutter nach und nach ihre Artefakte verschließt.

Mitgift

2023–2025

Auszug aus einem Text von Piotr Michalski

*Gefördert im Rahmen eines Kulturstipendiums
des Marschalls der Woiwodschaft Westpommern.
Mitfinanzierung*

Partner

[Art.Room]

Olga Iwanow | Künstler:innen

In der Ausstellung Künstler:innen realisiert Olga Iwanow mit außergewöhnlicher Sensibilität und Präzision ein kollektives Porträt von Menschen, die das lokale künstlerische Umfeld prägen – darunter etablierte Persönlichkeiten ebenso wie Vertreter:innen der jüngeren Generation.

Die seit 2022 laufende, offene Serie entsteht an den Arbeitsplätzen der Künstler:innen: in Ateliers, Werkstätten und Studios. Die Porträts dokumentieren nicht nur die Personen selbst, sondern auch die kreativen Kontexte, in denen ihre Werke entstehen. Es ist eine Erzählung über Kreativität, Entschlossenheit und Schönheit, wie sie von Kunstschaaffenden in Szczecin geschaffen wird.

Das Projekt wird im Rahmen des Veranstaltungszyklus Offene Ateliers von Pracownia.Szczecin und Minifot realisiert.

Fotografien: Olga Iwanow, Produktionsleitung: Rafał Bajena

Die Galerie ist an ausgewählten Samstagen und Sonntagen von 12.00 bis 16.00 Uhr geöffnet (letzter Einlass um 15.30 Uhr).

Eintrittskarten zum Preis von 20 PLN sind an der Kasse, am Ticketautomaten sowie online unter filharmonia.szczecin.pl erhältlich.

Kinder bis 10 Jahre sowie Personen mit Behinderungen erhalten freien Eintritt.

Konzertbesucher:innen haben während der Pausen und bis zu 30 Minuten nach Konzertende kostenlosen Zugang zur Galerie.

Partnerzy sezonu artystycznego 2025/2026

Partner der Musiksaison 2025/2026

Mecenasek Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza
w Szczecinie jest Enea.

Schirmherr der Mieczysław-Karłowicz-Philharmonie
in Szczecin ist Enea.

Partnerem sezonu artystycznego 2025/2026 jest STRABAG.

Partner der künstlerischen Saison 2025/2026 ist STRABAG.

Partnerem motoryzacyjnym jest Dealer BMW Bońkowsky.

Der Automobilpartner ist der Dealer BMW Bońkowsky.

**BMW
Bońkowsky**

Partnerem zdrowia jest Sanprobi.

Sanprobi ist unser Gesundheitspartner.

Usłysz Siebie. FilHERmonia i Movember
zadanie finansowane jest przez Miasto Szczecin.

Hör in Dich hinein. FilHERmonie und Movember
werden von der Stadt Szczecin finanziert.

Partnerami cykli FilHERmonia i Movember
są Sanprobi i Dealer BMW Bońkowsky.

Partner der Veranstaltungsreihen FilHERmonie und Movember
sind Sanprobi und der BMW-Händler Bońkowsky.

